

CUPRINS

<i>Argument</i>	5
I. MODALITĂȚI DE ABORDARE A VIEȚII	
RELIGIOASE	7
A. Trăirea sacralului de către credincioși	7
B. Preocupări teoretice în legătură cu religia	13
C. Studiul empiric al religiozității	26
1. Factori care au stimulat studiul empiric al religiozității	26
2. Psihologia religiei	28
3. Sociologia religiilor	50
II. FENOMENUL RELIGIOS	88
A. Sacralul	88
1. Semnificația sacralului	88
2. Caracteristici ale sacralului	92
3. Manifestarea sacralului în profan	95
4. Ritualuri de trecere	97
B. Religia	99
1. Sensuri etimologice	99
2. Teorii despre originea și esența religiei	103
3. Definiții ale religiei	107
C. Religiozitatea	113
1. Credința	113
2. Practica religioasă	119
3. Dimensiunea teoretică a religiei	121
4. Modele de religiozitate	126
III. COMUNITĂȚILE RELIGIOASE	129
A. Specificul comunităților religioase	129
1. Comunități naturale și electivă	129

2. Comunități religioase exemplare și anodine	132
B. Structura comunităților religioase	141
1. Integrarea în comunitățile religioase	141
2. Trăinicia comunităților religioase	142
3. Conducătorii comunităților religioase	144
4. Relațiile religioase	149
5. Toleranța religioasă	153
IV. RELIGIA ÎN VIAȚA SOCIETĂȚII	161
A. Factori care influențează religiozitatea	161
B. Rolul religiei în societate	172
1. Mântuirea sufletului și caritatea socială	172
2. Religie și morală	179
3. Economie și religie	182
4. Politică și religie	184
C. Religie și modernitate	191
1. Libertatea religioasă	191
2. Pluralismul religios	197
3. Laicizare/Secularizare	205

ARGUMENT

Sociologia religiilor studiază modul în care transcendentul (sacru, divinul, prezența lui Dumnezeu), se manifestă în viața societății și în comunitățile de credincioși. Face efortul de a înțelege cât mai obiectiv religia, ca o relație variată a societăților cu „lumea de dincolo”, colaborând cu celelalte discipline religiologice. Prin empirismul său, constată și respectă credința fiecăruia, fără să încerce explicarea divinului, care rămâne preocuparea teologilor, eventual a filosofiei.

Viața religioasă este studiată din multe perspective (interconfesionale, ideologice, a unei confesiuni, laică ș.a.). Cursul de față are un caracter „general”, identifică și prezintă problemele religiologice aflate în atenția sociologilor.

Sociologii și psihologii români s-au preocupat și de viața religioasă. Alexandru Claudiu a predat un curs de sociologie a religiei. Preocupările de religiologie din perioada comunistă au fost ideologizate.

După 1989, mai ales tineretul a manifestat un interes deosebit pentru cunoașterea vieții religioase. Studenții au solicitat introducerea unor cursuri de istoria credințelor religioase, psihologia religiei, sociologia religiilor ș.a. Cu toate dificultățile, inerente oricărui început, conducerile universităților au răspuns acestui interes. Mulțumesc studenților și profesorilor de la Universitatea București, Universitatea Spiru Haret, Academia Internațională pentru Studiul Istoriei Culturii și Religiilor, Institutul Național de Informații ș.a. care au audiat acest curs de sociologie a religiilor și au contribuit la optimizarea conținutului acestuia. Le sunt recunoscător colegilor Manuela Gheorghe și Michel Dion (Franța), precum și regretaților Ion Mihail Popescu și Dan Răzescu, pentru sfaturile și sprijinul primit din partea lor pe parcursul documentării. Dar, mai ales le rămân îndatorat miilor de „subiecți”, mai mult sau mai puțin credincioși, teologilor și personalului de cult din toate confesiunile, care au colaborat în timpul cercetărilor de teren, m-au sfătuit și îndrumat pe parcursul procesului cunoașterii cât mai aproape de autentic a vieții religioase din țara noastră.